

Plenum

Torsdag 9.2.2023 kl. 16.00—19.07

2.6. Muntlig fråga om högskoleplatserna och kvoten för förstagångssökande (Anders Adlercreutz sv)

Muntligt spörsmål MFT 249/2022 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Juho Eerola: Den sista frågan, ledamot Adlercreutz.

Debatt

16.58 Anders Adlercreutz r: Ärade talman! I dag har vi fått följa med de tusentals abiturienter som firar den traditionella bänkskuddardagen. Speciellt roligt är det att följa med abiturienternas och familjernas glädje. Jag önskar att alla abiturienter har en oförglömlig dag.

Arvoisa puhemies! On hyvä, että abiturientit saavat tänään iloita, sillä lukio-opinnot ovat muuttuneet entistä kuormittavammiksi. Tämä on osittain seurausta niistä muutoksista, jotka johtavat siihen, että 15-vuotias tänään joutuu tekemään hyvinkin ratkaisevia valintoja, johtuen ylioppilaskoepainotuksesta ja myöskin ensikertalaiskiintiöistä.

RKP:ssä olemme sitä mieltä, että ensikertalaiskiintiöt tulisi poistaa. Ne johtavat nimittäin helposti välivuosiin, opiskelijoiden aloitusikä herkästi nousee, ja opintosuuntauksen vaihtaminen vaikeutuu huomattavasti. Samalla Suomen Pisa-tulokset ovat laskeneet ja meillä on tavoitteena nostaa korkeakoulututkintojen määrää väestössä, ja tässä kokonaisuudessa on tosiaankin haasteita riittävästi. Kysyn siksi ministeri Honkoselta: Oletteko huomannut nämä haasteet? [Puhemies koputtaa] Olette puhunut ylioppilaskokeen uudistamisesta. [Puhemies: Nu räcker det!] Oletteko sitä mieltä, että myöskin ensikertalaiskiintiöiden mielekkyyttä tulisi tarkistaa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Honkonen.

16.59 Tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täytyy sanoa, että olen tässä edustaja Adlercreutzin kanssa oikeastaan kaikesta sanomastanne samaa mieltä. Kysymys on erittäin aiheellinen, ja tervehdin tätä ajatusta avoimin mielin. Meidän pitää kuitenkin muistaa, että opiskelijavalinnat ovat varsin monimutkainen kokonaisuus ja niihin on tässä menneinä vuosina edellisten hallitusten aikana tehty aika paljonkin muutoksia, voisi sanoa jopa ehkä liikaakin muutoksia, jotka ovat sitten johtaneet nuorten paineiden lisääntymiseen ja myöskin näihin tiettyihin haasteisiin ja ongelmiin, mitä nyt on ilmennyt.

Punkt i protokollet PR 165/2022 rd

Johtuen siitä, että nämä ovat näin monimutkainen kokonaisuus, en pidä kovin mielekkäänä, että muutoksia tehdään kovin tiuhaan. Olisi hyvä antaa tietty rauha ja antaa myös nuorille, jotka omaa opintosuuntaansa harkitsevat toisella asteella opiskellessaan, näkymää pitkälle tulevaisuuteen, kuinka se opiskelupaikan valinta, elämän iso ja tärkeä valinta, nuoren elämässä sitten tehdään.

Sinänsä pidän tätä ehdotusta ihan tervetulleena, ja on aivan selvää, [Puhemies koputtaa] että tulevaisuudessa tarvitaan myös opiskelijavalintojen uudelleen tarkastelemista.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Andersson.

17.01 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minun mielestäni on tärkeää kuitenkin viestiä, että kukaan ei oleta, että lasten ja nuorten jo 15-vuotiaina pitäisi tietää, miksi he haluavat isona. Suomalainen koulutusjärjestelmä on rakennettu niin, että ei voi valita väärin. Riippumatta siitä, minkälaisen valinnan tekee peruskoulun jälkeen, on aina mahdollista sitten jatkaa opintoja korkeakouluasteella.

Tämä pisteytystyökalu, mikä otettiin käyttöön edellisellä hallituskaudella, ja ne pisteytykset siinä, miten eri aineita ja arvosanoja ylioppilastutkinnossa arvotetaan, on yliopistojen vastuulla. Yliopistot itse päättävät tästä pisteytyksestä, ja siellä on parhaillaan meneillään työ pisteytyksen uudistamiseksi. Itse toivon, että siinä tehtäisiin valintoja, jotka vahvistavat lukiokoulutuksen yleissivistävää luonnetta, mikä on lukiokoulutuksen keskeisin tehtävä. Uudet pisteytykset on tarkoitus tämän vuoden aikana julkistaa ja sitten ottaa käyttöön vuodesta 2026, eli se voisi esimerkiksi olla sellainen ajankohta, jolloin muutenkin tehdään sitten muutoksia sisäänottokäytäntöihin.

Frågan slutbehandlad.

Riksdagen avslutade den muntliga frågestunden.